

Kjeld Nielsen (red.):

Arbejdsliv og arbejdsmiljø i et socialt ressource perspektiv

Aalborg Universitetsforlag 2011, 272 s.

ISBN 978-87-7307-780-1

Denne bog er en antologi med det projekt at belyse og udbygge en vinkel på arbejdsliv og arbejdsmiljø kaldet "et socialt ressource perspektiv". Bogens formål er at illustrere og belyse dette perspektiv gennem eksempler fra både arbejdsmiljø og arbejdslivs felterne. Bidragsydere er både praktikere og forskere, nogle kapitler bygget ud fra store forskningsprojekter, mens nogle er skrevet i forlængelse af specialeprojekter. Det er en interessant idé at forsøge at spænde over såvel arbejdsmiljø- som arbejdslivsområdet da mange tematikker ligger i dette grænseland og derved er svære håndterbare i blot den ene eller anden kontekst.

Første kapitel belyser sammenhængen mellem social integrations processer og arbejdsmiljø, forstået som hvordan sociale forhold og sammenhænge er et centralt vilkår som på godt og ondt kan påvirke trivsel og arbejdsmiljø. Andet kapitel beskriver sociale processer på et sygehus, belyst ved metoden "appreciative inquiry" og modellen "sociale processer i arbejdsmiljøet" som præsenteres i første kapitel. Tredje kapitel beskriver udviklingen af socialrådgiverfagets professionsiden-

titet. Fjerde præsenterer to forskellige forståelser af sygefravær, henholdsvis et epidemiologisk og et psykologisk. Femte diskuterer risikoregimers påvirkninger på arbejdsmarkedet i lyset af globaliseringen. Sjette beskriver undersøgelsesdesignet bag et projekt om virksomheders og medarbejderes respons på omstillingspres. Syvende kapitel præsenterer resultater fra et interventionsprojekt med mål at forbedre sikkerhedskulturen på en arbejdsplads. Ottende omhandler arbejdsværdiorientering dvs. personlige værdier angående arbejde og deres brug i HR sammenhænge. Niende kapitel beskriver forskellige dimensioner af det at arbejde med døende. Tiende kapitel beskæftiger sig med, og problematiserer, standardiseret måling af psykisk arbejdsmiljø.

Ud fra denne liste er det klart at bogen spænder bredt og kommer ud i mange forskellige aspekter af arbejdsmiljø og -liv. På den måde har det også være oplysende og interessant læsning, især om de nye sider af arbejdslivet som jeg ikke før har stiftet bekendtskab med. Man kan dog indvende at denne styrke, bredden, også er bogens svaghed. Størstedelen af kapitlerne orienterer sig ikke eksplicit mod det sociale ressource perspektiv som i indledningen bliver introduceret. Denne nye måde at tænke sammenhængen mellem arbejdsopgaver, organisatoriske rammer, sociale relationer og personlige oplevelser, og især argumentationen for hvordan sociale faktorer både er en belastning og berigelse af massiv betydning, er et interessant bidrag til diskussio-

nen om hvordan vi bedst begriber arbejdsmiljø og arbejdslivsstudier.

Det er åbenlyst, at der er sociale elementer i alle bidrag, men det ville have været mere brugbart for læseren at sammenhængen med det kollektive projekt for bogen blev ekspliciteret løbende i kapitlerne. Disse problematikker havde været afhjulpet med et opsamlende kapitel hvilket også havde kunnet hjælpe læseren med at indarbejde den overordnede læring fra værket som helhed, hvilket nu er uklart.

Et isoleret, men stadig alvorligt, problem er et antal faktuelle fejl. Eksempelvis er tre forskere noteret som at være ansatte på Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA), hvilket de har været for nogle år siden, men ikke i bogens produktionstid, disse bør krediteret korrekt: Merete Labriola & Thomas Lund (Arbejdsmedicinsk Klinik Regionshospitalet Herning) samt Tage Søndergaard Kristensen (Task Consult).

Alt i alt er jeg blevet klogere af de enkelte indlæg i antologien og har fået indblik i andres forståelse af, og arbejde med, arbejdsmiljø og arbejdsliv. Men jeg kunne ønske mig at man havde gjort mere for at strømline bogen og udfolde dette sociale ressource perspektiv, eventuelt på bekostning af bredden i indlæg.

Anmeldt af **Johan Simonsen Abildgaard**, ph.d.-stipendiat ved Institut for Psykologi, Københavns Universitet
e-mail: johan.simonsen@psy.ku.dk